

Onderwerp : Meerjarenonderhoudsplan Oude IJsselbrug/ onttrekkingen reserve civiele kunstwerken

Programma :03. Duurzame leefomgeving

Forum : Beeldvormend

Portefeuillehouder(s) : A. de Jonge

Inlichtingen bij : Edwin Koning

06 280 37 851

E.Koning@zutphen.nl

Soort bevoegdheid : Budgetrecht

Beleidsvrijheid : Beperkt

Programmabegrotingswijziging : Ja

Het college van burgemeester & wethouders stelt voor:

1. Kennis te nemen van het meerjarenonderhoudsprogramma Oude IJsselbrug;
2. De "reserve bruggen" te hernoemen naar "reserve civiele kunstwerken";
3. Een krediet van â, − 50.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan bruggen / onderhoud Kunstwerk De Elterweg en de kapitaallasten dekken uit de reserve civiele kunstwerken;
4. Een budget van â, − 327.000 beschikbaar te stellen voor het baggeren van de Vispoorthaven en Houthaven en te dekken uit de reserve civiele kunstwerken;
5. De begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen (2022-1).

Inleiding/aanleiding

De Oude IJsselbrug bestaat uit twee bruggen, een verkeersbrug en een spoorbrug. De verkeersbrug is in bezit van de gemeente Zutphen. De spoorbrug is van ProRail. De verkeersbrug bestaat uit een boogbrug, een hefbrug en een flink aantal aanbruggen (7 aan de Hovense kant en 1 aan de centrumzijde). De constructie is gebouwd in verschillende perioden. De boogbrug is het meest recent gerealiseerd in 1947. De hefbrug is eveneens in 1947 gerealiseerd, maar bestaat deels uit materiaal van 1865. De aanbruggen aan de Hovense zijde zijn van 1865. De aanbrug aan de centrumzijde is van 1947. Het fietspad op de boogbrug is van 2017, evenals de trappartij naar de uiterwaarde.

De Oude IJsselbrug is financieel en beheersmatig een grote verantwoordelijkheid van de gemeente Zutphen. De brug vormt een cruciale verkeerskundige schakel tussen de west- en oostzijde van de IJssel en de stad. De brug wordt intensief benut door autoverkeer, fietsers en wandelaars. Waterstaatkundig is de brug een bottleneck voor doorstroming en scheepvaart. De brug is een beeldbepalende constructie in het stadssilhouet.

In 2019 is door de raad krediet beschikbaar gesteld om het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) van de Oude IJsselbrug te actualiseren. Dit krediet had twee aanleidingen. Enerzijds ten behoeve van werkzaamheden als gevolg van een calamiteit aan de hefbrug, anderzijds omdat in de periode 2020 - 2040 onderhoudswerkzaamheden moeten worden verricht, waaronder de vervanging van de aanbruggen in 2033. Deze aanbruggen dienen te worden vervangen vanwege het verstrijken van de technische levensduur.

De actualisatie betreft een nadere technische analyse van het benodigde onderhoud aan de brug en specificatie van de kosten voor dit onderhoud. Op grond van de kosten voor onderhoud de komende twintig jaar is te begroten hoe we de gemeentelijke reserve langjarig moeten opbouwen, rekening houdend met de afschrijvingstermijnen van vervangingsinvesteringen.

Inmiddels is de actualisatie verricht. De resultaten er van zijn financieel opgenomen in de Voorjaarsnota 2021. Door de raad is besloten de begroting van 2022 aan te passen en de jaarlijkse opbouw in de reserve Beheer Civiele Constructies (reserve BCC) structureel te verhogen met € 300.000. Met deze structurele verhoging van opbouw kan de gemeente Zutphen voor de langere termijn aan de verplichtingen voldoen om het beheer van de civiele constructies, waarvan de IJsselbrug verreweg het omvangrijkst te beheren object is, op orde te houden.

De actualisatie is verricht op basis van een technische analyse, een geactualiseerd twintig jarenplan en bijbehorende financiële raming voor de komende twintig jaar. De grootste kostenpost in het meerjarenonderhoudsplan betreft de vervanging van de aanbruggen. Om voor deze fase goed grip te krijgen in de kosten hiervan is een aantal varianten uitgewerkt en doorgerekend. Ter verificatie is deze doorrekening middels een second opinion getoetst.

Beoogd effect

De raad informeren over het verrichte onderzoek en het geactualiseerde meerjarenonderhoudsprogramma van de Oude IJsselbrug in het verlengde van de besluitvorming over de Oude IJsselbrug in de Voorjaarsnota 2021.

De raad informeren over de opbouw van de reserve civiele constructies en de onttrekkingen in 2022.

Argumenten

1.1 Bij de bespreking over de Voorjaarsnota is aangegeven in het najaar met een uitgebreidere toelichting te komen over de Oude IJsselbrug en het meerjarenonderhoudsprogramma 2020 - 2040.

Met bijgevoegde bijlagen en een aanvullende presentatie geven we u een uitgebreide toelichting. Het betreft veelal gedetailleerde technische en financiële rapportages die mogelijk wat minder toegankelijk of inzichtelijk is. Met de presentatie en toelichting willen we u zo goed en begrijpelijk mogelijk informeren. Gedurende de toelichting is er ruimte voor vragen of toelichting.

De openbare bijlagen van het meerjarenonderhoudsprogramma zijn:

- Bijlage 1: Meerjarenonderhoudsplanung 20-jaren beheerplan
- Bijlage 2: Constructieve beschouwing
- Bijlage 3: Inspectierapportage 20-jaren beheerplan
- Bijlage 4: LCC raming 20-jaren onderhoudsplan
- Bijlage 5: Beeldenboek Westelijke aanbruggen
- Bijlage 6: second opinion, bestaande uit zes deelbijlagen:
 - o Doorrekeningen alternatieven A t/m E
 - o Samenvattend overzicht vijf alternatieven

De geheime bijlage betreft de opbouw van de reserve civiele kunstwerken en de onttrekkingen. Deze bijlage is niet openbaar vanwege de marktgevoelige informatie over kostenindicaties over de werkzaamheden die de komende vier jaar worden verricht.

1.2 Om aan de meerjarenonderhouds- en beheerverplichting te kunnen voldoen is een hogere opbouw van de reserve beheer civiele kunstwerken nodig.

De actualisatie van het meerjarenonderhoud is financieel vertaald in uitgaven voor de periode 2020 - 2040. Deze uitgaven zijn weer doorgerekend in benodigde opbouw van de reserve civiele kunstwerken. Met deze reserve worden de kapitaallasten gedekt die volgen uit de benodigde investeringen. Wat in de periode 2020 - 2040 vooral speelt is de vervanging van de aanbruggen, groot onderhoud aan de hefbrug en groot onderhoud aan de boogbrug en oostelijke aanbrug. Dit zijn kapitaalintensieve investering.

1.3 Het is een wettelijke verantwoordelijkheid om de financiële huishouding op orde te hebben zodanig dat we aan onze voorziene verplichtingen kunnen voldoen en de functionaliteit van de Oude IJsselbrug kunnen waarborgen.

De Oude IJsselbrug is gemeentelijk bezit. Het niet goed beheren en onderhouden geeft risico's en beperkingen in functionaliteit voor wegverkeer (voetganger, fiets, auto) en passerend scheepvaartverkeer. Met betrokken partijen RWS en de provincie Gelderland voert de gemeente overleg of er koppelkansen zijn en of er bereidheid is voor investeringsbijdragen in de grotere beheer en onderhoudsopgave. Gezamenlijke partijen verkennen de mogelijkheden om de doorvaarbaarheid op de IJssel en bij de IJsselbrug te verbeteren en het optimaal benutten van de IJssel en de IJsselhavens voor vervoer over water.

1.4 Latere opbouw van de reserve levert hogere jaarlijkse lasten op.

Hoe later wordt begonnen met het opbouwen van de benodigde reserve, hoe hoger de jaarlijkse lasten worden van voorziene uitgaven. Dit lijkt op korte termijn aantrekkelijk, maar op langere termijn worden onvermijdelijke uitgaven genegeerd en vooruitgeschoven. Voor de voorziene investeringen en de omvang is het verstandig dat de raad in de voorjaarsnota 2021 een besluit heeft genomen om de jaarlijkse opbouw van de reserve civiele kunstwerken te verhogen.

2.1 De reserve bruggen wordt gebruikt voor alle civiele kunstwerken.

In het verleden is de reserve bruggen en de reserve Oude IJsselbrug samengevoegd tot één reserve bruggen (raadsbesluit 01-02-2016). In de reserve zijn alle civiele kunstwerken (waaronder het baggeren) inbegrepen. Wel is het aandeel voor de bestedingen aan de Oude IJsselbrug circa 90% van de reserve.

3.1 In 2022 wordt het kunstwerk bij de Den Elterweg vervangen.

Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is een krediet nodig van â¬ 50.000, inclusief voorbereidingskosten. Omdat dit een vervangingsinvestering betreft wordt dit afgeschreven middels kapitaallasten. De kapitaallasten van dit krediet bedragen â¬ 500,- voor 2022 en â¬ 1300,- vanaf 2023 en worden gedekt uit de reserve civiele kunstwerken.

4.1 In 2022 worden de Vispoorthaven en Houthaven gebaggerd.

De kosten van dit baggeren wordt geraamd op totaal â¬ 327.000, inclusief voorbereidingskosten. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is een budget nodig en worden gedekt uit de reserve civiele kunstwerken. Deze werkzaamheden mogen niet middels kapitaallasten worden afgeschreven. Derhalve is dit een Å©Å©malige onttrekking uit de reserve.

4.2 De Marshaven en de Industriehaven wordt gebaggerd in respectievelijk 2023 en 2024.

Voor de Industriehaven wordt onderzocht of dit in samenhang kan met een extra verdieping om zo toegankelijk te worden voor grotere klassen schepen. Dit onderzoek verrichten we in samenwerking met de provincie Gelderland en ondernemers. Daarnaast is de gemeente Zutphen betrokken bij overleggen met Rijkswaterstaat vanuit het bredere perspectief op de vaarwegen en vaarweg-faciliteiten, zoals havens.

4.3 In 2024 worden werkzaamheden verricht aan de geluidswal te Leesten.

Dit betreft een vervangingsinvestering en wordt vervolgens afgeschreven in jaarlijkse kapitaallasten welke worden gedekt uit de reserve civiele kunstwerken.

Kanttekeningen

Het niet goed op orde houden van de Oude IJsselbrug geeft risico's op instandhouding en functionaliteit. Het niet op orde brengen van de reserve civiele kunstwerken betekent dat er onvoldoende dekking is van te voorziene onttrekkingen en uitgaven.

Risico's

Het niet tijdig reserveren van voldoende middelen levert een groter financieel risico op in een later stadium dat er te weinig reserve is om aan verplichtingen te kunnen voldoen. De 'boekhoudkundige kostprijs' wordt bij uitstel hoger.

Het niet goed beheren en onderhouden van de Oude IJsselbrug kan extra stagnatie opleveren voor autoverkeer en scheepvaart. Dit levert sowieso economische schade op. In het geval van nalatigheid levert dit ook financiële schade op voor de gemeente bij causaal verband.

Communicatie/Vervolgtraject/Uitvoering

In de Voorjaarsnota is besloten vanaf 2022 extra middelen op te bouwen voor de reserve civiele kunstwerken. De aanleiding hiervan zijn de voorziene werkzaamheden aan de Oude IJsselbrug conform het meerjarenonderhoudsprogramma 2020-2040.

Er staan de komende jaren diverse beheer- en onderhoudswerkzaamheden op stapel, zoals ook de genoemde baggerwerkzaamheden en werkzaamheden aan de geluidswal te Leesten. Met betrokken partijen zullen we tijdig communiceren en afstemmen over de uitvoering van de werkzaamheden.

De genoemde bijlagen zijn openbaar; de presentatie wordt na het forum openbaar. De daadwerkelijke voorbereiding voor de vervanging van de aanbruggen zal vanaf 2026 plaats vinden. Daarvoor vinden wel verkenningen plaats over zgn. koppelkansen met andere opgaven in het gebied en bereidheid bij andere partijen om bij te dragen. Sowieso is met Rijkswaterstaat en de provincie Gelderland overleg over de samenhang met de verbetering van doorvaarbaarheid voor beroepsscheepvaart en het optimaal benutten van de IJssel en de IJsselhavens voor vervoer over water.

Diverse raadsleden hebben aangegeven het wenselijk te vinden een technische / inhoudelijke rondleiding te verrichten aan de Oude IJsselbrug. In overleg met de griffie wordt een moment gepland.

Rapportage/evaluatie

Als dat nodig is, informeren we de raad over de voortgang, beheer- en onderhoudsactiviteiten en samenhangende zaken.

Financiën

Het meerjarenonderhoudsplan civiele kunstwerken 2020-2040 is voor de komende jaren financieel vertaald. Voor 2022 wordt een krediet aangevraagd voor het vervangen van een kunstwerk (â– 50.000) en het baggeren van de havens (â– 327.000). De kapitaallasten en de incidentele uitgaven van het baggeren wordt gedekt door de reserve civiele kunstwerken.

Investering	Investeringsbedrag reserve civiele kunstwerken			
	2022	2023	2024	2025
Kunstwerk Den Elterweg 50.000	500	1.300	1.300	1.300
Baggeren Vispoorthaven	122.000			
Baggeren De Houthaven	205.000			
	50.000	327.500	1.300	1.300

De stand van de reserve civiele kunstwerken is, na verwerking van dit besluit, â– 315.000.

Bijlagen

De openbare bijlagen van het meerjarenonderhoudsprogramma zijn:

Bijlage 1: Meerjarenonderhoudsplanning 20-jaren beheerplan

Bijlage 2: Constructieve beschouwing

Bijlage 3: Inspectierapportage 20-jaren beheerplan
Bijlage 4: LCC raming 20-jaren onderhoudsplan
Bijlage 5: Beeldenboek Westelijke aanbruggen
Bijlage 6: second opinion, bestaande uit zes deelbijlagen:
- Doorrekeningen alternatieven A t/m E
- Samenvattend overzicht vijf alternatieven

De geheime bijlage betreft de opbouw van de reserve civiele kunstwerken en de onttrekkingen. Deze bijlage is niet openbaar vanwege de marktgevoelige informatie over kostenindicaties over de werkzaamheden welke de komende vier jaar worden verricht.

Stukken die ter inzage liggen

Zie hiervoor onder het kopje Bijlagen.

Ontwerp

Bijlagen

Griffienummer : 2021-0106

gelet op artikel 189 e.v. van de Gemeentewet

Besluit :

1. Kennis te nemen van het meerjarenonderhoudsprogramma Oude IJsselbrug;
2. De "reserve bruggen" te hernoemen naar "reserve civiele kunstwerken";
3. Een krediet van â, − 50.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan bruggen / onderhoud Kunstwerk De Elterweg en de kapitaallasten dekken uit de reserve civiele kunstwerken;
4. Een budget van â, − 327.000 beschikbaar te stellen voor het baggeren van de Vispoorthaven en Houthaven en te dekken uit de reserve civiele kunstwerken;
5. De begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen (2022-1).

Behandeld in

25-10-2021 Forum

15-11-2021 Raad